

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Posudek vedoucího magisterské práce

Mgr. Jiří Motl, PhD.

Jméno a příjmení studujícího: Bc. Eliška Svobodová

Název práce:

Spiritualita zdravotních sester ve vztahu k otázce umírání a smrti

V magisterské práci studentka navazovala na svou práci bakalářskou. Při tvorbě výzkumného designu zohlednila zkušenosti s psaním bakalářské práce. Studentka si vhodným způsobem vymezila výzkumnou oblast a formulovala výzkumné otázky. Práce je poměrně přehledná a logicky uspořádaná. Struktura textu vhodně zvolená. Rozsah práce je odpovídající práci magisterské. Práce se zdroji je také celkem v pořádku. Vztah teoretické a empirické části je zřejmý a účelný.

Teoretická část je zpracována adekvátním způsobem. Studentka zde vymezuje klíčové pojmy, shrnuje historické souvislosti, a představuje specifika kontextu zdravotnictví. V teoretické části jsou též shrnuty výsledky vybraných výzkumů.

V rámci empirické části se studentce podařilo dobře formulovat výzkumné otázky a stanovit metodologii kvalitativního zkoumání. Díky 15 rozhovorům bylo získáno množství dat, která byla většinou správně kódována, zpřehledněna a analyzována. Zvláště zajímavé jsou podkapitoly, které jsou výsledkem otevřeného kódování a vycházejí z opakujících se motivů v rozhovorech. Například: Smrt dítěte, mladého člověka, nepřírozená smrt; Mnoho práce; Mrtvé tělo aj.

V rámci výzkumu studentka mapovala prožívání a postoje zdravotních sester, ale také jejich zvyklosti a způsoby zvládnání zkušenosti se smrtí a umíráním. Zjišťovala způsoby uchopování a prožívání smrti a umírání ve vztahu k jejich spiritualitě. Vyhodnocení dat ukazuje diverzitu způsobů

pojímání smrti a umírání ve vztahu ke spiritualitě. Výzkumná zjištění ale také odhalují pozoruhodné podobnosti, které jsou podpořeny dotazníkovým šetřením. Jde zejména o silně přítomnou představu duše, která po smrti odchází. Pozoruhodnou zvyklostí je otevírání okna, o kterém referovala většina respondentů kvalitativního šetření, ale i respondentů dotazníkového šetření.

Text práce má na několika místech nedostatky v oblasti používání odborného jazyka, zvláště ke konci textu vážne logika argumentace a některé myšlenky jsou formulovány nejasně, těžkopádně, nebo vágně.

Příklady takových pasáží: „informace o duchovní péči a péči o multikulturní péči.“ (s. 16) „Tak jako sestry snaží o uspokojení všech potřeb pacienta/klienta, tak by měla být uspokojena sestra.“ (s. 23) V závěru práce jsou pasáže, u nichž si čtenář smysl musí domýšlet: „Samotné myšlenky nemusí vždy pomáhat.“ (s. 62)

Formální úroveň textu je uspokojivá, na několika místech však chybí slovo, nebo se vyskytují překlepy. Např.: „Zajímavých zjištěním pro bylo, že...“ (s. 36)

Kvalitativní část výzkumu se studentka rozhodla doplnit dotazníkovým šetřením, které ale nebylo řádným způsobem připraveno. Nedostatky studentka shrnuje v kapitole Limity. Množství otázek bylo položeno špatně a nebylo možné je smysluplně vyhodnotit, přesto šetření přineslo některá zajímavá data, která dokreslují širší kontext a mohou být využita při interpretaci kvalitativních dat. Překvapivé pro mě bylo např. to, že téměř 90 % respondentů otevírá okno, když někdo zamře.

Slabinou textu je také kapitola Diskuse, která je z části teologickým zamyšlením nad historickými souvislostmi pojetí duše v našem kulturním okruhu, část shrnuje vybrané výsledky zkoumání, část diskuse představuje výsledky jiných výzkumů, není zde ale jasná struktura a volba témat působí poněkud náhodně.

Otázky k obhajobě:

Na základě výsledků výzkumu zkuste formulovat konkrétní doporučení zvláště pro oblast vzdělávání zdravotních sester a pro fungování zdravotnických zařízení. Jakou roli v této oblasti může sehrávat kaplanská služba? Co byste sama doporučila začínajícím sestřám?

Při psaní práce studentka zúročila své osobní zkušenosti z práce zdravotní sestry a osvědčila své schopnosti psaní odborného textu. **Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře (2).**

Mgr. Jiří Motl, Ph.D.